

افغانستان

گروه کاری بررسی دوره ای جهانی
شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد

کار مشترکی از:

بنیاد زنان افغانستان

شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر

نهاد همبستگی زنان برای عدالت

مجمع مدافعان حقوق بشر

رواداری

سازمان تحقیقات حقوقی زنان

انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان در تبعید

سازمان جهانی علیه شکنجه

۱۱ اکتبر ۲۰۲۳

سازمان زنان افغانستان: این سازمان در راستای توانمندسازی زنان در بخش های آموزشی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی فعالیت می کند و با حمایت از زنان در این بخش ها به آنان کمک می کند تا بتوانند در توسعه پایدار افغانستان مشارکتی برابر و معنادار داشته باشند. ارزش اصلی این سازمان برای دستیابی به هدف و اجرا شدن مأموریت آن، پایبند بودن تمامی اعضای آن به اصول حرفه ای احترام به افراد، صداقت، پاسخگویی، برابری جنسیتی و نوآوری است.

شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر: این شبکه چتری برای آن عده از نهادهای جامعه مدنی است که در بخش های حقوق بشر، دموکراسی، احترام به حاکمیت قانون و برای دولتی متعهد به فرهنگ حقوق بشر کار می کنند. شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر در اگست ۲۰۰۴ با همکاری ۲۸ سازمان غیردولتی حقوق بشری در کابل ایجاد شد. این شبکه از سال ۲۰۲۱ به این سو در داخل افغانستان و خارج از آن در حال فعالیت است.

نهاد همبستگی زنان برای عدالت (FSJO): دادخواهی برای حقوق زنان، همبستگی زنان، آگاهی دهی به زنان در رابطه با آزار و اذیت جنسی در محیط کاری و ارائه برنامه های روان درمانی و درمان دارویی برای قربانیان شکنجه از جمله فعالیت های نهاد همبستگی زنان برای عدالت است. این سازمان در عین حال پروژه هایی را علیه ازدواج های اجباری، ازدواج کودکان و قربانیان شکنجه در زندان مدیریت کرده است.

مجمع مدافعان حقوق بشر (HRD+) جنبشی برای دفاع از عدالت در افغانستان است. این مجمع یک شبکه مستقل است که توسط مدافعان حقوق بشر رهبری می شود و هدف اصلی آن دادخواهی برای ارزش های حقوق بشری است.

دادخواهی برای ارزش های حقوق بشری در افغانستان و در نتیجه بهتر شدن وضعیت حقوق بشری در کشور از اهداف مجمع مدافعان حقوق بشر است که برای رسیدن به آن، بر وضعیت حقوق بشر در افغانستان نظارت می کند. مجمع مدافعان حقوق بشر در همین حال به حمایت و توانمندسازی مدافعان حقوق بشری که در معرض خطر هستند می پردازد و ارزش های حقوق بشری را به صورت دوامدار در جامعه افغانستان ترویج می کند.

رواداری یک نهاد حقوق بشری در افغانستان است که هدف آن نهادینه سازی و رشد فرهنگ حقوق بشر در افغانستان و در نتیجه کاهش سطح مشکلات مردم، به ویژه زنان و دختران است. کمک به ایجاد یک جنبش حقوق بشری در افغانستان، نظارت بر موارد نقض حقوق بشر و پیگیری قضیه تا دسترسی به عدالت و پاسخگویی از جمله فعالیت های رواداری است. این نهاد با افراد و گروه ها، در داخل افغانستان و خارج از آن کار می کند.

انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان در تبعید (AIBA-E) برای ترویج حاکمیت قانون و حمایت از آن، عدالت اجتماعی و اجرای دستورات اسلامی در افغانستان کار می کند. این انجمن به این باور است که شهروندان افغانستان این حق را دارند که به اختلافات آنان توسط وکلای مدافعی رسیدگی شود که واجد شرایط و متعهد به اخلاق قانونی هستند و می توانند به صورت مستقلانه و بدون دخالت و تبعیض به قضایا رسیدگی کنند. پس از تسلط طالبان بر کشور در سال ۲۰۲۱، اعضای رهبری و وکلای انجمن

وکلاي مستقل افغانستان تعهد خود را براي ادامه فعاليت ها و بازگشايي دفتر اين انجمن در بروکسل اعلام کردند.

سازمان تحقيقات حقوق زنان ((OWRRS) يک سازمان غيرانتفاعي است که برنامه هاي توسعه و رهبري در رابطه با حقوق و تحقيقات زنان را براي زنان و دختران افغانستان ارائه مي دهد. هدف ما تجهيز زنان با مهارت هاي مختلف و اعتماد به نفس براي رهبري سازمان ها در سطح بين المللي است. ما براي کمک به جامعه اي فعاليت مي کنيم که زنان و دختران افغان در آن به عنوان دارايي ها و مکمل هاي ضروري براي تجارت در سراسر جهان در نظر گرفته شوند.

سازمان جهاني عليه شکنجه (OMCT) يک سازمان غيردولتي بين المللي است که در سال ۱۹۸۵ ايجاد شد. اين سازمان براي، با همراهي و از طريق يک ائتلاف جهاني متشکل از غالب بر ۲۰۰ سازمان غيردولتي - SOS، شبکه شکنجه- براي مبارزه با اعدام هاي فراقانوني، بازداشت هاي مخفيانه يا خودسرانه و ساير رفتارها و مجازات هاي ظالمانه، غيرانساني و تحقيرآمیز کار مي کند.

مقدمه

افغانستان در ماه جنوری ۲۰۱۹ از سوی گروه کاری 32 بررسی دوره ای جهانی (UPR) مورد بازنگری قرار گرفت. در جریان این دوره که سومین دوره بررسی دوره ای جهانی بود در مجموع ۲۵۹ پیشنهاد از سوی کشورهای عضو سازمان ملل ارائه شد. پس از آن، با تصویب شدن نتیجه این UPR در شورای ۴۱ حقوق بشر در جولای ۲۰۱۹ افغانستان ۲۳۶ مورد از این پیشنهادات را تایید کرد. پیشنهادات تایید شده بخش های مختلفی از جمله چارچوب قانونی و عمومی اجرا، مسائل جهانی و متقاطع، حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و حقوق زنان و دیگر افراد و گروه های آسیب پذیر را در بر می گرفت.¹

نهاد زنان افغانستان، شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر، نهاد همبستگی زنان برای عدالت، مجمع مدافعان حقوق بشر، رواداری، سازمان تحقیقات حقوقی زنان، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان در تبعید و سازمان جهانی علیه شکنجه، این گزارش را به عنوان بخشی از چهارمین بررسی دوره ای جهانی افغانستان ارائه می دهد. این گزارش دوره زمانی ۱۵ اگست ۲۰۲۱ تا ۹ اکتبر ۲۰۲۳ را پوشش می دهد.

از دور سوم بررسی دوره ای جهانی (UPR) افغانستان دستخوش تغییر قابل ملاحظه ای شده است؛ دولت جمهوری سقوط کرده و طالبان کنترل را به دست گرفته است. حقوق بشر در بدترین وضعیت قرار دارد و زنان از صحنه های سیاسی حذف شده اند. قتل های فراقانونی، شکنجه و بدرفتاری و بازداشت های خودسرانه به اوج خود رسیده است. چنانکه در این گزارش به آن پرداخته خواهد شد، وضعیت اجرای پیشنهادات از اگست ۲۰۲۱ به شکل معکوس بوده است.

چارچوب حقوق کیفری داخلی

چارچوب حقوق کیفری داخلی و مسائل حقوق بشر در افغانستان پس از به قدرت رسیدن طالبان در اگست ۲۰۲۱ دستخوش تغییرات قابل ملاحظه ای شده است. در ادامه به برخی از ابعاد اساسی سیستم حقوقی و تاثیر آن بر حقوق بشر اشاره می شود.

طالبان پس از به دست گرفتن قدرت، قانون اساسی مصوب سال ۲۰۰۴ افغانستان را به تعلیق در آوردند² و با این کار باعث به وجود آمدن یک خلا حقوقی شدند. این گروه در حال حاضر به صورت موقت در حال اجرای قانون اساسی سال ۱۹۶۴ افغانستان است که توسط محمد ظاهر شاه، آخرین پادشاه افغانستان

¹UN OHCHR: "Afghanistan: the Universal Periodic Review". Available at: [Infographic_Afghanistan.pdf](#) (ohchr.org)

²TOLO News: "Afghanistan Does Not Need a Constitution," 4 September 2022. Available at: [Officials: Afghanistan Does Not Need a Constitution | TOLOnews](#)

معرفی شده بود.³ دلیل این اقدام، نبود تضاد میان این قانون با قوانین اسلامی و اصول امارت اسلامی طالبان خوانده شده است.⁴ طالبان پیوسته به تعهد خود در رابطه با حکومت در راستای شریعت تاکید کرده اند، اما توضیح دقیقی از تفسیرشان از شریعت ارائه نداده اند.⁵

آنان فرایندی را آغاز کرده اند که طی آن قوانین تصویب شده در دوره جمهوری اسلامی را بررسی می کنند و هدف از این روند را ارزیابی مطابقت این قوانین با شریعت و سنت های افغانی عنوان کرده اند. این روند بررسی تا زمان نشر اطلاعات در اگست ۲۰۲۳ در جریان بوده است و هنوز روشن نیست که کدام اصول و قوانین از نگاه طالبان مطابق شریعت و قابل اجرا است. از سویی نبود شفافیت در این روند باعث نگرانی هایی در مورد روند قانونی و حاکمیت قانون شده است.⁶

نقش حقوق شرعی

مقامات طالبان بارها اعلام کرده اند که شریعت، چارچوب حقوقی قابل اجرا در افغانستان است⁷ و این موضوع نگرانی هایی را در رابطه با حفاظت از حقوق افراد به وجود می آورد؛ زیرا تفسیرها از شریعت می تواند متفاوت باشد و احتمال این وجود دارد که تفسیرهای سختگیرانه برای محدود کردن آزادی ها، به ویژه در رابطه با زنان و اقلیت ها به کار رود.

سیستم قضایی و دادستان ها

سیستم قضایی در افغانستان در حالی به فعالیتش ادامه می دهد که گواه تغییرات قابل ملاحظه ای بوده است، از جمله اینکه تمامی قضاتی که در دولت پیشین استخدام شده بودند از کار برکنار شده و به جای آنان اعضای اصلی طالبان که تحصیلات حقوقی محدودی دارند انتخاب شده اند.⁸ نبود قضات کاردان در

³AA: "Taliban to implement monarch-era Constitution in Afghanistan", 28 September 2021. Available at:

Taliban to implement monarch-era Constitution in Afghanistan (aa.com.tr)

⁴ International Bar Association: "There and back again: the collapse of the rule of law in Afghanistan", 28 April

2023. Available at: There and back again: the collapse of the rule of law in Afghanistan | International Bar Association (ibanet.org)

⁵ JURIST: "Going Back to Zero: How the Afghan Legal and Judicial System is Collapsing Under the Taliban

Regime", 7 March 2022. Available at: Going Back to Zero: How the Afghan Legal and Judicial System is

Collapsing Under the Taliban Regime - JURIST - Commentary - Legal News & Commentary

⁶ Human Rights Council: "Situation of Human Rights in Afghanistan", 6 October 2023. Available at: A_HRC_54_21_AdvanceUneditedVersion.docx (live.com)

⁷ Ibid.

⁸ UN News: "Afghanistan: Collapse of legal system is 'human rights catastrophe'", 20 January 2023. Available

at: Afghanistan: Collapse of legal system is 'human rights catastrophe' | UN News

سیستم قضایی منجر به گزارش هایی از ناعدالتی، سوءاستفاده و فساد در این سیستم شده است. از سویی تعلیق وظیفه دادستان ها و انتقال وظایف تحقیقاتی به قضات، منجر به تراکم دوسیه ها و بازداشت های موقت طولانی برای هزاران تن شده است.⁹

از فبروری ۲۰۲۲ دادگاه عالی طالبان به پولیس کشور اجازه داده است که قضایای جنایی را برای تحقیقات مستقیم و بدون نیاز به مراجعه به دادستان ها، به دادگاه ها ارجاع دهند. در اگست ۲۰۲۲ وظیفه دادستان کل تعلیق و تحقیقات در حال جریان به قضات سپرده شد و در نهایت در مارچ ۲۰۲۳ با تاسیس ریاست عالی نظارت و تعقیب فرامین احکام طالبان، وظایف دفتر دادستان کل به صورت رسمی پایان یافت.¹⁰

نقش مفتی ها در روند قضایی

مفتی ها یا علمای برجسته اسلامی با کار کردن به عنوان مشاور قضات و حتی شرکت در جلسه های دادگاه نقش فزاینده ای را در روند قضایی از آن خود کرده اند. آنان اغلب در تحقیقات شرکت و مجازات هایی را پیشنهاد می کنند.¹¹ انتصاب مفتی ها توسط رئیس دادگاه لایه جدیدی از نفوذ در سیستم حقوقی را به وجود آورده و اتکای سیستم حقوقی به مفتی ها، نگرانی هایی را در رابطه با بی طرف و حرفه ای بودن مراحل قضایی به وجود آورده است.¹²

اصول محاکمه

طالبان تغییرات قابل ملاحظه ای در اصول محاکمه ایجاد کرده اند که از آن جمله می توان به کاهش تعداد افراد در هیئت های تصمیم گیری، حذف دادگاه های خانواده و ساده سازی روند قانونی اشاره کرد.¹³ گفتنی است که این تغییرات پیامدهایی برای عادلانه بودن محاکمات و حق دفاع حقوقی دارد.

---

⁹ Human Rights Council: "Situation of Human Rights in Afghanistan", 6 October 2023. Available at: A_HRC_54_21_AdvanceUneditedVersion.docx (live.com)

¹⁰ Ibid.

¹¹ ReliefWeb: "UN experts: legal professionals in Afghanistan face extreme risks, need urgent international support", 20 January 2023. Available at: UN experts: legal professionals in Afghanistan face extreme risks, need urgent international support - Afghanistan | ReliefWeb

¹² Ilac: "Justice Matters: A Status Report on Afghanistan Since the Taliban Takeover", 2023. Available at: ILAC_Afghanistan_Report_2023-2.pdf (ilacnet.org)

¹³ US Department of State: "Afghanistan 2022 Human Rights Report". Available at: AFGHANISTAN 2022 HUMAN RIGHTS REPORT (state.gov)

نابرابری جنسیتی

در سیستم حقوقی طالبان، حقوق زنان به گونه قابل توجهی محدود شده است و زنان اجازه فعالیت در سیستم قضایی را ندارند، در حال حاضر هیچ زنی به عنوان قاضی، وکیل یا دادستان در سیستم قضایی و جنایی افغانستان کار نمی کند.¹⁴

ابهام در چارچوب قانونی

وجود قوانین قبلی، قوانین اسلامی و احکام جدید تدوین شده توسط مقامات طالبان منجر به ابهام در چارچوب قانونی شده است. این عدم شفافیت می تواند بر تطبیق قوانین تاثیر بگذارد، به ویژه زمانی که صحبت از روند قانونی و حفاظت از حقوق فردی باشد.

دستگیری و بازداشت خودسرانه

یافته های سازمان های ملی و بین المللی حقوق بشر نشان می دهد که از اگست ۲۰۲۱ بازداشت های خودسرانه گسترده بوده و اهداف آن گروه های مختلفی از مردم، از جمله مقامات دولت پیشین، اعضای نیروهای دفاع و امنیت ملی افغانستان، خبرنگاران، فعالان حقوق بشر و حتی مردم عام است. این بازداشت ها اغلب بدون هیچ توجیه واضح قانونی صورت می گیرند¹⁵ و ممکن است با نقض حقوق متهم همراه باشد. یوناما بیش از ۲۴۰۰ مورد بازداشت خودسرانه را با تاکید بر گسترده بودن این موضوع در دوره گزارش دهی خود ثبت کرده است (شورای حقوق بشر، نشست ۵۴، گزارش سالانه).¹⁶ بر پایه این گزارش ها، مقامات دولت پیشین و اعضای نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان به صورت ویژه هدف بازداشت های خودسرانه قرار می گیرند.

دیده بان حقوق بشر گزارش داده است که نیروهای امنیتی طالبان در ولایت پنجشیر چند تن از ساکنان این ولایت را به اتهام ارتباط با یک گروه مسلح مخالف به شکل غیر قانونی بازداشت کرده اند. گفته شده است که طالبان این افراد را که در حدود ۸۰ تن بوده اند با هدف گرفتن اطلاعات در مورد گروه مخالف مورد ضرب و شتم قرار داده اند. بر اساس گزارش، بیشتر این بازداشت شدگان پس از چند روز آزاد شدند، اما طالبان به عنوان نوعی مجازات دسته جمعی، ۱۰ تن از آنان را به دلیل ارتباط اقوام شان با گروه مخالف آزاد نکردند.¹⁷

---

¹⁴ Ilac: "Justice Matters: A Status Report on Afghanistan Since the Taliban Takeover", 2023. Available at: [ILAC_Afghanistan_Report_2023-2.pdf](https://ilacnet.org/ILAC_Afghanistan_Report_2023-2.pdf) (ilacnet.org)

¹⁵ US Department of State: "Afghanistan 2022 Human Rights Report". Available at: [AFGHANISTAN 2022 HUMAN RIGHTS REPORT](https://www.state.gov/human-rights-report/afghanistan-2022/) (state.gov)

¹⁶ Human Rights Council: "Situation of Human Rights in Afghanistan", 6 October 2023. Available at: [A_HRC_54_21_AdvanceUneditedVersion.docx](https://www.ohchr.org/en/hrcidocdoc/A_HRC_54_21_AdvanceUneditedVersion.docx) (live.com)

¹⁷ Human Rights Watch: "Afghanistan: Taliban Torture Civilians in Panjshir", 10 June 2022. Available at: [Afghanistan: Taliban Torture Civilians in Panjshir](https://www.hrw.org/report/2022/06/10/afghanistan-taliban-torture-civilians-in-panjshir/) | Human Rights Watch (hrw.org)

دستگیری افراد مرتبط با جبهه مقاومت ملی

دستگیری افراد متهم به ارتباط با جبهه مقاومت ملی افغانستان، یکی دیگر از برنامه های طالبان پس از به دست گرفتن کنترل قدرت بوده است. از این میان می توان به دستگیری ۳۶ تن از مقامات دولت پیشین و اعضای نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان در شهر لشکرگاه ولایت هلمند اشاره کرد که در ۲۶ فبروری ۲۰۲۲ به اتهام دست داشتن در قضایای امنیتی علیه مقامات طالبان بازداشت شدند.¹⁸ بر اساس اطلاعات به دست آمده، طالبان حداقل ۵۳ تن را به اتهام عضویت در جبهه مقاومت ملی دستگیر کرده اند، از جمله در ۴ جنوری ۲۰۲۳، ۱۵ مرد از اهالی روستای «آب باریک» ولایت پنجشیر به اتهام همکاری با جبهه مقاومت ملی دستگیر شدند.¹⁹

گروگان گیری به عنوان تاکتیکی برای تسلیم اجباری مبارزان جبهه مقاومت ملی در کوهستان به کار گرفته شده²⁰ که بازداشت های خودسرانه غیرنظامیان را نیز به دنبال داشته است.

خبرنگاران و فعالان جامعه مدنی

یوناما مواردی از بازداشت خودسرانه و زندانی کردن دست کم ۱۱۵ کارمند رسانه را در طول دوره گزارش دهی ثبت کرده است.²¹ در اگست ۲۰۲۳، نه تن خبرنگار از مناطق مختلف از سوی ریاست استخبارات دستگیر شدند. از سویی مرتضی بهبودی، خبرنگار دو تابعیتی افغان-فرانسوی در ۷ جنوری ۲۰۲۳ توسط اداره استخبارات طالبان بازداشت شد و بیش از ۲۸۰ روز را در زندان طالبان سپری کرد.²²

فعالان حقوق زنان

بر اساس اطلاعات به دست آمده، حداقل ۷۸ زن فعال جامعه مدنی به دلیل اعتراض در برابر سیاست های تبعیض آمیز طالبان در برابر زنان و دختران، به گونه خودسرانه بازداشت شدند.²³

---

¹⁸ Ibid.

¹⁹ RAWADARI: "Human Rights Situation in Afghanistan", August 2023. Available at: RW_6MonthReport-English.indd (rawadari.org)

²⁰ Amnesty International: "Afghanistan: "Your sons are in the mountains": The collective punishment of civilians in Panjshir by the Taliban, 7 July 2023. Available at: Afghanistan: "Your sons are in the mountains": The collective punishment of civilians in Panjshir by the Taliban - Amnesty International

²¹ Human Rights Council, 54 th Session, Annual Report

²² Human Rights Council: "Situation of Human Rights in Afghanistan", 6 October 2023. Available at: A_HRC_54_21_AdvanceUneditedVersion.docx (live.com)

²³ Human Rights Council: "Situation of Human Rights in Afghanistan", 6 October 2023. Available at:

کارشناسان حقوقی

انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان اعلام کرده است که از زمان انحلال این انجمن، ۷ وکیل کشته و ۱۴۶ وکیل دیگر بازداشت شده یا مورد بازپرسی قرار گرفته اند. بسیاری از کارشناسان حقوقی، برای حفاظت از خود و خانواده های شان مجبور به فرار شده یا پنهان شده اند.²⁴

هدف گیری شهروندان بر اساس ارتباطات خانوادگی

طالبان طی عملیات های نظامی، گروهی از مردان غیرنظامی و پسران را دستگیر کرده و در برخی موارد به دستگیری همزمان گروه های بزرگ نیز اقدام کرده اند. در ۲۶ فیروری ۲۰۲۲ اداره عمومی استخبارات طالبان ۵۳ تن از مقامات دولت پیشین و اعضای پیشین نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان را در شهر لشکرگاه ولایت هلمند دستگیر کردند.²⁵ گفته شده که این افراد به اتهام دست داشتن در قضایای امنیتی بر ضد مقامات طالبان در این ولایت بازداشت شده اند.

در ۱۰ فیروری ۲۰۲۳، طالبان در ولایت پنجشیر، یک فرمانده پیشین ارتش را با اینکه پس از سقوط جمهوریت به هیچ جبهه ای وابسته نبوده دستگیر کردند. در همین حال، در ۴ اپریل ۲۰۲۳ یک افسر پیشین امنیت ملی در ولایت تخار نیز توسط طالبان بازداشت شد.²⁶

در ۲۹ اپریل ۲۰۲۳ فرد دیگری در کابل، به اتهام همکاری با جبهه مقاومت ملی افغانستان دستگیر شد. این در حالی است که خانواده این فرد ادعا کرده اند که او هیچ گونه ارتباطی با هیچ گروه سیاسی نداشته و از زمان سقوط دولت پیشین تا کنون در کابل زندگی می کرده است. در همین حال، ۱۰ مرد جوان در ولایت غزنی به دلیل پوشیدن کلاه پکول و داشتن عکس احمدشاه مسعود در موبایل های شان و به اتهام همکاری با جبهه مقاومت ملی بازداشت شدند.²⁷ گفته شده است که این افراد پس از سپری کردن دوره های ۳ تا ۲۰ روزه در بازداشت طالبان، آزاد شدند.

هدف قرار گرفتن کودکان

A_HRC_54_21_AdvanceUneditedVersion.docx (live.com)

²⁴ "Day of the Endangered Lawyer", 24 January 2023, 13th edition – AFGHANISTAN

²⁵ UNAMA: "A barrier to securing peace: Human rights violations against former government officials and former armed force members in Afghanistan: 15 August 2021 – 30 June 2023. Available at: English (unmissions.org)

²⁶ RAWADARI: "Human Rights Situation in Afghanistan", August 2023. Available at: RW_6MonthReport-English.indd (rawadari.org)

²⁷ Ibid.

طالبان به شکل نگران کننده ای به بازداشت افراد زیر سن نیز اقدام کرده اند. به عنوان مثال در ۱۴ اپریل ۲۰۲۳ یک پسر ۱۷ ساله در پنجشیر به دلیل افشا نکردن محل پنهان شدن پدرش²⁸ توسط طالبان دستگیر شد.

بازداشت شهروندان به اتهامات مختلف

سازمان رواداری قضایای ۴۹ تن از افرادی که به گونه خودسر و با اتهامات مختلف بازداشت شده اند را مستند کرده است. اتهامات این افراد شامل مواردی چون حمل سلاح، نقض قوانین طالبان مانند محدودیت های مربوط به ظاهر افراد و موسیقی و در رابطه با زنان، عدم رعایت قوانین پوشش یا همراه نداشتن محرم است.²⁹

این گزارش های گسترده، صورت ترسناکی از دستگیری ها و بازداشت های خودسرانه طالبان از اگست ۲۰۲۱ تا کنون را به تصویر می کشد و نیاز فوری به توجه و مداخله بین المللی برای رسیدگی به موارد نقض حقوق بشر و حمایت و حفاظت از مردم افغانستان را برجسته می کند.

ناپدیدسازی اجباری

مسئله ناپدید شدن افرادی که به هر دلیلی می توانند هدف طالبان باشند، بحران عمیق و مداومی در افغانستان است که موارد بسیاری از آن از ولایات مختلف و در رابطه با افراد متعدد گزارش شده است.

یوناما مواردی از ناپدید شدن افرادی را ثبت کرده که اجساد آنان بعداً توسط مقامات طالبان پیدا یا به خانواده های شان تحویل داده شده و هیچ گونه توضیحی در رابطه با آنچه بر سر این افراد آمده ارائه نشده است. در جنوری ۲۰۲۳ جسد یک عضو پیشین اردوی ملی افغانستان که قبلاً در کابل دستگیر شده بود، بدون اطلاع قبلی به خانواده اش تحویل داده شد.³⁰ در ۱۳ جنوری ۲۰۲۳ یک عضو پیشین اردوی ملی از ولایت پکتیا نیز با سرنوشت مشابهی روبه رو شد. گفته شده است که خانواده این فرد پس از دستگیری اش هیچ اطلاعی از وی نداشته اند و جسد او در ۲۸ مارچ ۲۰۲۳ در حالی که به آنان تحویل داده شده که نشانه هایی از شکنجه در آن به چشم می خورده است.³¹ این موارد، وخامت اوضاعی را برجسته

---

²⁸ Amnesty International: "Afghanistan: "Your sons are in the mountains": The collective punishment of civilians in Panjshir by the Taliban, 7 July 2023. Available at: Afghanistan: "Your sons are in the mountains": The collective punishment of civilians in Panjshir by the Taliban - Amnesty International

²⁹ RAWADARI: "Human Rights Situation in Afghanistan", August 2023. Available at: RW_6MonthReport-English.indd (rawadari.org)

³⁰ Ibid.

³¹ Ibid.

می کند که در آن افراد تحت شرایط نامشخصی بازداشت می شوند و خانواده های شان هیچ اطلاعی در مورد وضعیت و حتی محل نگهداری آنان ندارند.

جبهه مقاومت ملی در ماه مارچ از ربوده شدن دو کارمند دولت پیشین در ولایت زابل توسط طالبان خبر داد. از این افراد با نام های میرویس خوشحال، فرمانده پیشین کندک پولیس و محمد، افسر سابق امنیت ملی نام برده شده است.³²

در ۸ جون ۲۰۲۳ خبرگزاری های محلی از ربوده شدن یک داکتر به نام عبیدالله رحمانی از شفاخانه علی جناح توسط طالبان خبر دادند. گفته شده است که بستگان این داکتر پس از ربوده شدن او هیچ خبری از او دریافت نکرده اند و بنا بر گزارش ها، این مورد ممکن است بخشی از یک طرح گسترده تری باشد که افراد را در منطقه پنجشیر هدف قرار می دهد.³³

ویدئویی که نتیجه یک تحقیق هفت ماهه توسط تیم Opinion Video نیویارک تایمز است نشان می دهد که ۵۰۰ تن از مقامات دولت پیشین و کارمندان امنیت در شش ماه نخست حکومت طالبان کشته یا ناپدیده شده اند.³⁴

یکی از موضوعات نگران کننده بازداشت فعالان زن و اعضای خانواده های آنان در کابل به دلیل شرکت کردن در تظاهرات است. تمنا زریاب پریانی، پروانه ابراهیم خیل، زهرا محمدی و مرسل عیار از جمله فعالانی هستند که بازداشت یا ناپدید شدند. با اینکه برخی از آنان در اواسط فبروری آزاد شدند، از سرگذشت باقی مانده آنان اطلاعی در دست نیست.³⁵ این وضعیت نشانه ای از طرحی برای ترساندن و سرکوب فعالیت، به ویژه در میان زنان است که طالبان دست داشتن در آن را انکار می کنند.

---

³² NRF: "Taliban Kidnapped Two Former Government Employees in Zabol Province", 26 March 2022. Available at: Taliban Kidnapped Two Former Government Employees in Zabol Province - National Resistance Front of Afghanistan

³³ Eci.net: "2022 Country Report on Human Rights Practices: Afghanistan", available at: USDOS – US Department of State (Author): "2022 Country Report on Human Rights Practices: Afghanistan", Document #2089060 - eci.net

³⁴ The New York Times: "The Taliban Promised Them Amnesty. Then They Executed Them". Available at: Opinion | The Taliban Promised Them Amnesty. Then They Executed Them. - The New York Times (nytimes.com)

³⁵ US Department of State: "Afghanistan 2022 Human Rights Report". Available at: AFGHANISTAN 2022 HUMAN RIGHTS REPORT (state.gov)

طالبان در ماه نوامبر، سه تن از زنان فعال در بخش حقوق بشر با نام های ظریفه یعقوبی، فرحت پوپلزی و حمیرا یوسف را بازداشت کردند. اگرچه آزادی ظریفه یعقوبی در ماه دسمبر تایید شد، اما از سرنوشت دو بانوی دیگر هیچ اطلاعاتی ارائه نشده است.³⁶

تحقیقات سازمان رواداری نشان دهنده تداوم ناپدیدسازی اجباری افراد در نیمه اول سال ۲۰۲۳ است. این سازمان ناپدید شدن حداقل ۱۱ تن پس از بازداشت شان توسط طالبان را گزارش داده است. این رویدادها با تعریف حقوق بشر بین المللی از ناپدیدسازی اجباری مطابقت دارد؛ طبق این تعریف این عمل شامل دستگیری، بازداشت یا ربودن افراد توسط مقامات دولتی یا گروه هایی با حمایت دولت و پس از آن خودداری از افشای معلومات در مورد سرنوشت یا محل نگهداری قربانیان می شود.³⁷

قربانیان مورد پژوهش سازمان رواداری شامل کارمندان دولت پیشین و افراد ملکی می شوند که توسط طالبان ربوده و سپس ناپدیده شده اند. از جمله در یک مورد مربوط به ولایت هرات، در فبروری ۲۰۲۳ یک باشنده این ولایت دستگیر و سپس ناپدید شده است. گفته شده این شخص به دلیل ارتباط با یک سرباز سابق که در جریان روند استخدام در دولت پیشین برای او یک سند ضمانت ارائه کرده، دستگیر شده است. با وجود تلاش های خانواده شخص مذکور، تنها اسنادی چون پاسپورت و کارت شناسایی به آن ها ارائه شده و مشخص شده است که شخص مذکور کشته و در مکانی نامعلوم دفن شده است. در همین حال خانواده این شخص نیز تهدید شده اند که این اطلاعات را با کسی در میان نگذارند.³⁸

محدودیت های طالبان در دسترسی به اطلاعات و تهدید خانواده های قربانیان، مستندسازی جامع این قضایا را دشوار می سازد. بسیاری از خانواده ها به دلیل تهدید طالبان نتوانسته اند اطلاعات مربوط به فرد قربانی را با سازمان های حقوق بشر یا افراد دیگر به اشتراک بگذارند،³⁹ در نتیجه آمار واقعی ناپدید سازی اجباری در افغانستان ممکن است بسیار بالاتر از چیزی باشد که در این گزارش ارائه شده است.

قضایا و تهدیدهای خاص گزارش شده توسط رواداری

در ۲۳ فبروری ۲۰۲۳ گروهی از طالبان در ولایت ننگرهار با حمله به خانه یکی از باشندگان او را با خود به یک مکان نامعلوم بردند. خانواده این شخص با وجود تلاش، موفق به دریافت هیچ خبری در مورد سرنوشت او نشدند.

³⁶ Ibid.

³⁷ RAWADARI: "Human Rights Situation in Afghanistan", August 2023. Available at: RW_6MonthReport-English.indd (rawadari.org)

³⁸ Ibid.

³⁹ Ibid.

در اوایل اپریل ۲۰۲۳ یک افسر پیشین اردوی ملی در ولایت خوست توسط افراد مسلح ناشناس دستگیر شده و هیچ خبری از سرنوشت او در دست نبوده است. خانواده این فرد مدعی شده اند که او توسط ماموران استخبارات طالبان دستگیر شده است، اما طالبان دست داشتن در این قضیه را رد کرده اند.

در مارچ ۲۰۲۳ یکی از باشندگان ولایت بامیان که کارمند پیشین ریاست امنیت ملی بوده، به اتهام داشتن سلاح توسط طالبان بازداشت شده و از سرنوشت او اطلاعی به دست نیامده است.

در ۲۸ فبروری ۲۰۲۳ اداره استخبارات طالبان در ولایت تخار، یک شخص را به دلیل ابراز نظریات انتقادی در فیس بوک دستگیر کرده است و تا کنون هیچ معلوماتی در رابطه با محل نگهداری او در دست نیست.

قتل های فراقانونی

طالبان مسئول انجام قتل های فراقانونی افرادی هستند که در دولت و نیروهای امنیتی پیشین کار کرده اند. آنان طی عملیات های گوناگون به غیرنظامیان حمله کرده و افراد را بدون در نظر داشت رویه های قانونی بازداشت کرده اند. بازداشت شدگان یا ناپدید شده اند یا با روش های مختلف از جمله بریدن سر کشته شده اند. در برخی مناطق، مقامات طالبان اجساد افراد را در مکان های عمومی رها کرده یا به عنوان شکلی از اخطار در سرک ها و چهارراه ها به نمایش گذاشته اند.

در فاصله بین ۱۵ جنوری ۲۰۲۲ تا ۲۰ جولای ۲۰۲۳ افغان ویتنس ۴۷۰ سند تصویری از قتل های فراقانونی را ثبت کرده است. تقریباً نیمی از این موارد به قضایای خاصی اشاره دارد؛ این قضایا شامل قتل خودسرانه یک گروه از مردان در پنجشیر، کشتن یک کودک و زن در جریان بازرسی خانه، کشتن افراد به دلیل عدم توقف در چک پاینت های پولیس و سر بریدن است.⁴⁰

در اواخر سال ۲۰۲۱ و طی سال ۲۰۲۲ یک گور دسته جمعی در ولایت ننگرهار کشف شد که حداقل ۴۵ جسد در مراحل مختلف تجزیه در آن قرار داشت. قطع عضو، ریسمان دور گردن یا بریده بودن سر در بسیاری از اجساد، حاکی از شکنجه و کشتار بی رحمانه است.⁴¹

طالبان در ولایت پنجشیر عملیات جستجویی را با هدف شناسایی گروه های مشکوک به حمایت از جبهه مقاومت به راه انداختند که منجر به دستگیری و شکنجه شماری از باشندگان شد. آنان همچنین مجازات دسته جمعی را اعمال کردند که حقوق قانونی مربوط به بازداشت شدگان، در آن نادیده گرفته شد.⁴²

نقض حقوق بشر در رابطه با مقامات و اعضای نیروهای امنیتی دولت پیشین در تمام ۳۴ ولایت گزارش شده است که از این میان بلندترین آمار مربوط به ولایات کابل، قندهار و بلخ بوده است. گروه های خاصی از جمله اعضای پیشین پولیس ملی افغانستان در قندهار و اعضای نیروهای حفاظتی خوست با

⁴⁰ Open source investigation, data on file with Afghan Witness <https://www.afghanwitness.org/>.

⁴¹ Human Rights Watch: "Afghanistan Events of 2022". Available at: World Report 2023: Afghanistan | Human Rights Watch (hrw.org)

⁴² Ibid.

قتل‌های فراقانونی، دستگیری‌های خودسرانه، بازداشت و شکنجه هدف قرار گرفته‌اند. بسیاری از این موارد در چهار ماه اول به دست‌گیری قدرت توسط طالبان رخ داده اما قتل‌های فراقانونی تا سال ۲۰۲۲ نیز ادامه داشته است.⁴³

پژوهش رواداری از جنوری تا جون ۲۰۲۳ نشان می‌دهد که تعداد قابل‌توجهی از افراد به شمول غیرنظامیان و کارمندان دولت پیشین در رویدادهای هدفمند و غیر قابل‌توضیح کشته و زخمی شده‌اند. برخی از این قربانیان، اعضای خانواده یا بستگان کارمندان دولت پیشین، بزرگان قومی، حامیان محلی دولت پیشین، فعالان اجتماعی و فرهنگی و اعضای جامعه تجاری بوده‌اند.

طالبان با وجود ادعای عفو، به انتقام‌گیری از کارمندان دولت پیشین ادامه داده‌اند. این موضوع شامل رویدادهایی می‌شود که در آن مقامات پیشین ریاست عمومی امنیت ملی توسط افراد ناشناس کشته شده‌اند. همچنین مواردی وجود داشته که اعضای خانواده و بستگان کارمندان دولت پیشین توسط طالبان کشته شده‌اند؛ شکنجه و کشته شدن همسر یک سرباز ارتش پیشین در تخار در ۱۵ مارچ ۲۰۲۳ یکی از این موارد است.⁴⁴

قتل‌های فراقانونی در ولسوالی سپین بولدک

در شب هجدهم جولای ۲۰۲۱ طالبان اندکی پس از اینکه کنترل سپین بولدک را به دست گرفتند، به خانه یکی از نمایندگان پیشین شورای ولایتی قندهار به نام حاجی فدا محمد افغان وارد شدند و دو پسر او به نام‌های شیرمحمد و محمودخان را از جمع خانوادگی‌شان برای تجلیل از عید با خود بردند. صبح روز بعد اجساد هر دو برادر در حالی که آثار شکنجه و شلیک از فاصله نزدیک در بدن‌شان دیده می‌شد، روی سرک پیدا شد. با وجود ادعای حاجی فدا محمد افغان مبنی بر اینکه خود و پسرانش در حال حاضر هیچ‌گونه ارتباطی با دولت ندارند، احتمال می‌رود که طالبان آنان را به دلیل ارتباطات گذشته‌شان هدف قرار داده باشند.⁴⁵

این رویدادها در جریان تسلط طالبان بر سپین بولدک اتفاق افتاد که به تخمین‌های متفاوتی از آمار تلفات منجر شد، طوری که کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان ۴۰ مورد کشته را ثبت کرده است.⁴⁶

---

⁴³ UNAMA: "A barrier to securing peace: Human rights violations against former government officials and former armed force members in Afghanistan: 15 August 2021 – 30 June 2023. Available at: English (unmissions.org)

⁴⁴ Ibid.

⁴⁵ Amnesty International: "No Escape: War Crimes and Civilian Harm During the Fall of Afghanistan to the Taliban", 2021. Available at: No Escape (amnesty.ie)

⁴⁶ AIHRC: "Violations of International Humanitarian Law in Spin Boldak District of Kandahar Province", 31 July 2021. Available at: Afghanistan Independent Human Rights Commission (aihrc.org.af)

قتل های فراقانونی در ولایت پنجشیر

با وجود کاهش آمار نقض حقوق بشر در رابطه با افراد متهم به ارتباط با داعش،⁴⁷ یوناما ۶۹ مورد قتل فراقانونی، ۱۴ مورد دستگیری و بازداشت خودسرانه و ۶ مورد شکنجه و بدرفتاری در برابر افرادی که متهم به ارتباط با جبهه مقاومت ملی هستند را گزارش داده است. این موارد عمدتاً در ولایت پنجشیر با ثبت حداقل ۴۸ مورد قتل فراقانونی بین تاریخ های ۱۲ تا ۱۴ سپتامبر در ولسوالی های دره و خنج اتفاق افتاده است.⁴⁸

در ۶ سپتامبر ۲۰۲۱ طالبان به روستای بادقل در ولایت پنجشیر حمله کردند. آنان حدود بیست مرد را که سعی در مقاومت در برابر آنان کرده بودند را بازداشت کرده و در برابر آنان دست به رفتارهای غیرانسانی، تهدید به مرگ و شکنجه زده اند. این مردان حین پیشروی طالبان در پنجشیر به کوهستان فرار کرده بودند، اما در نهایت بازداشت و شکنجه و از خدمات درمانی نیز محروم شدند. آنان پس از بازداشت به ولسوال جدید در بازارک تحویل داده شدند. از سویی طالبان در همان روز به روستای عمرز حمله کردند و طی ۲۴ ساعت دست کم شش مرد غیرنظامی را اعدام کردند. این افراد با اینکه نه بخشی از نیروهای امنیتی دولت پیشین بودند و نه در درگیری ها شرکت داشتند، از خانه های شان برده شدند و پس از مدت کوتاهی اعدام شدند.⁴⁹

قتل های فراقانونی در ولایت دایکندی

این گزارش جزئیات یک رویداد ناگوار در ولایت دایکندی را نشان می دهد که در آن ۱۳ فرد هزاره به شمول یک دختر ۱۷ ساله توسط جنگجویان طالبان کشته شدند. این رویداد در روستای کهور ولسوالی خدیر اتفاق افتاد. گفته شده است که ۱۱ تن از قربانیان از اعضای نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان و دو قربانی دیگر غیرنظامی بوده اند.

این فاجعه زمانی رخ داد که قربانیان و خانواده های شان در حال تلاش برای ترک ساحه، در نزدیک روستای دهن قل با حدود ۳۰۰ جنگجوی طالب روبه رو شدند. طالبان در یک اقدام خشونت آمیز بر روی جمعیت آتش گشودند و دختر ۱۷ ساله ای به نام معصومه را به قتل رساندند و به شلیک های مرگبارشان ادامه دادند. در جریان این هرج و مرج دو تن از اعضای نیروهای دفاعی و امنیتی جان خود را از دست دادند. پس از این رویداد، ۹ تن دیگر از اعضای نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان به طالبان تسلیم شدند و بر اساس اظهارات شاهدان عینی، طالبان پس از انتقال این افراد به نزدیکی یک

⁴⁷ Islamic State in Iraq and the Levant-Khorasan

⁴⁸ UN: "The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security", 7 December 2022. Available at: [221207_sg_report_on_afghanistan_s.2022.916.pdf](https://www.unmissions.org/221207_sg_report_on_afghanistan_s.2022.916.pdf) (unmissions.org)

⁴⁹ Amnesty International: "No Escape: War Crimes and Civilian Harm During the Fall of Afghanistan to the Taliban", 2021. Available at: [No Escape](https://www.amnesty.org/en/documents/afg/2021/09/20/) (amnesty.ie)

شکنجه و بدرفتاری

افغان وتنس، ۲۶۸ سند تصویری از شکنجه و بدرفتاری طالبان را در فاصله زمانی سپتمبر ۲۰۲۱ تا اکتبر ۲۰۲۳ جمع آوری کرده است. تقریباً نیمی از این اسناد به حوادث و قضایای خاص اشاره دارد. این قضایا شامل ضرب و شتم، شلاق زنی در ملا عام، خشونت در بازداشت (شامل افراد زیر سن)، تحقیر با گرداندن متهمان در میان جمعیت، بریدن انگشت، شکنجه و کشتن همسر باردار یک سرباز و تجاوز به زنان است.⁵¹

علاوه بر این، افرادی که قبلاً در بازداشت طالبان بوده اند، انواع مختلف شکنجه و بدرفتاری را گزارش داده اند که شامل ضرب و شتم فیزیکی با پایپ و کیبل، تهدیدهای کلامی و سوء استفاده می شود. برخی از بازداشت شدگان در معرض شوک های برقی، خفه شدن، آویزان شدن از سقف، نوشیدن اجباری آب و موقعیت های استرس زا قرار گرفته اند.⁵² بسیاری از این موارد در حالی انجام شده که چشمان بازداشت شدگان با چشم بند بسته شده بوده یا کلاه به سر داشته اند.⁵³ چنین روش هایی باعث صدمات شدید فیزیکی و روانی می شود و ممکن است آستانه شکنجه یا سایر اشکال بدرفتاری را فراهم کند.

مقامات طالبان مجازات های ظالمانه و ناشایستی از جمله سنگسار، شلاق و دفن افراد زیر دیوارها را وضع کرده اند.⁵⁴ و برخی از این مجازات ها بر اساس رهنمودهای رهبر طالبان بوده و به صورت علنی اجرا شده است.

تهدید و آزار و اذیت و کلا

و کلا با ارباب، تهدید و خشونت روبه هستند. آنان توسط گروه های مسلح و گروه های شورشی برای تضعیف حاکمیت قانون، مختل کردن اجرای عدالت و ایجاد ترس در میان کارشناسان حقوقی کشته شده

⁵⁰ Ibid.

⁵¹ Open source investigation, data on file with Afghan Witness, <https://www.afghanwitness.org/>.

⁵² News18: "UN: Taliban Committed Over 1600 Cases of Human Rights Violations in Last 19 Months", 20 September 2023. Available at: UN: Taliban Committed Over 1600 Cases of Human Rights Violations in Last 19 Months - News18

⁵³ UN: "The treatment of detainees in Afghanistan", September 2023. Available at: unama_report_-_treatment_of_detainees_200923_english.pdf (unmissions.org)

⁵⁴ UN: "Afghanistan: UN human rights experts denounce idea of "reformed" Taliban", 14 August 2023. Available at: Afghanistan: UN human rights experts denounce idea of "reformed" Taliban | OHCHR

اند. مشخصاً، وکلایی که دوسیه های مرتبط با نقض حقوق بشر، جنایات جنگی، فساد یا مسائل بحث برانگیز را پیگیری می کنند ممکن است در معرض خطر قرار بگیرند. افزون بر این، وکلای مدافع حقوق زنان به ویژه آنانی که پرونده های زنان قربانی خشونت خانوادگی یا آزار و اذیت جنسی را پیگیری می کنند نیز ممکن است در معرض خطر باشند. وکلای افغانستان، جدا از خشونت های فیزیکی، با تهدید، آزار و اذیت و مداخله در کارشان نیز مواجه هستند. این موارد از تهدید علیه خانواده های آنان گرفته تا نظارت های سرزده، بازداشت های خودسرانه یا ارباب و تهدید توسط نهادهای دولتی و غیردولتی را شامل می شود.

نامنی عمومی، ناپایداری سیاسی و حکومت ضعیف در افغانستان آسیب پذیری وکلای حقوقی را تشدید می کند. در همین حال عدم وجود حمایت های قانونی موثر و فراگیری جو معافیت از مجازات، باعث شدید شدن تهدیدها و آزار و اذیت ها در مقابل آنان می شود.⁵⁵

انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان در تبعید اخیراً دستگیری ۱۴۶ وکیل و کشته شدن ۷ تن را مستند کرده است. قضایای دیگر عبارتند از:

ز.م: یک وکیل مدافع که برای افراد با قضایای حساس از جمله موارد حقوق بشری و خشونت علیه زنان وکالت می کرد. او زمانی که شوهر یکی از موکلینش به دنبال انتقام بود هدف قرار گرفت و پس از آن مجبور به فرار از کشور شد.

الف.م: یکی از اعضای انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان در تبعید که به دلیل فعالیتش به عنوان ارائه دهنده کمک های حقوقی، از سوی خانواده یک قربانی که با طالبان در ارتباط بودند تهدید شد. اعضای مسلح طالبان حتی خانه قبلی او را بازرسی کردند.

الف.س.س: یک وکیل مدافع و عضو انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان است که در پی رهایی زندانیانی که به دنبال انتقام از وکلای دوسیه های شان بودند، تهدیدهای مرگ و تماس های ناشناس دریافت کرد و همراه با خانواده پنهان شد.

خانم.م.د: یک وکیل مدافع و فعال حقوق بشر است که به قضایای خشونت علیه زنان رسیدگی کرده و نه تنها به دلیل کارش، بلکه به عنوان یک زن در یک محیط چالش برانگیز با خطر بزرگی روبه رو است.

بانو مسیحا فایز: بانو فایز در بخش حقوق بشر و حقوق زنان فعالیت می کرد که پس از مواجه شدن با تهدیدهای شخصی و خانوادگی مجبور به ترک افغانستان شد.

---

⁵⁵ IBA: "There and back again: the collapse of the rule of law in Afghanistan", 28 April 2023. Available at:

وضعیت زندان و بازداشتگاه ها

گزارش های معتبر سازمان های بین المللی حاکی از شرایط دشوار و تهدیدکننده زندگی در زندان های افغانستان است. کمبود مواد غذایی و بهداشتی و سوء استفاده فیزیکی که هر دو گروه بزرگسالان و نوجوانان را تحت تاثیر قرار داده از جمله مشکلات حاکم بر زندان ها و بازداشتگاه های طالبان است.⁵⁶

گزارش سازمان ملل نشان می دهد که جمعیت کلی زندانیان به طور قابل توجهی کاهش یافته، اما شمار افراد در بازداشت موقت افزایش یافته است. وزارت داخله و اداره استخبارات مسئول اکثر این بازداشت ها هستند. گزارش ها از سوء استفاده فیزیکی از زندانیان وابسته به دولت قبلی وجود دارد و گفته می شود که طالبان زندان های جداگانه ای برای زندانیان سیاسی دارند.⁵⁷

گزارش ها بیشتر بر چالش های مداوم در زمینه تامین غذای کافی، امکانات بهداشتی، آموزش حرفه ای و خدمات صحتی برای کودکان و نوجوانان در زندان ها تاکید می کند. بر اساس این گزارش ها، زندان سرپوزه در ولایت قندهار وضعیت نامناسبی دارد و عدم دسترسی کافی به نیازهای اساسی و خدمات طبی از مشکلات موجود در این زندان به شمار می رود.⁵⁸

وضعیت برای نوجوانان

گزارش های یادشده نگرانی هایی را در مورد وضعیت نوجوانان محروم از آزادی ایجاد می کند. کاهش بودجه دونه ها منجر به انتقال نوجوانان به زندان های ولایتی -گاهی با بزرگسالان در کنار هم- شد که این خلاف معیارهای بین المللی است. با اینکه تلاش هایی برای حفظ یک جداسازی حداقلی در جریان است، این وضعیت همچنان چالش برانگیز باقی مانده است.⁵⁹

---

⁵⁶ US Department of State: "Afghanistan 2022 Human Rights Report". Available at: AFGHANISTAN 2022 HUMAN RIGHTS REPORT (state.gov)

⁵⁷ Ibid.

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ UNAMA: "Human Rights in Afghanistan", July 2022. Available at: unama_human_rights_in_afghanistan_report_-_june_2022_english.pdf (unmissions.org)

پیشنهادات

ما از کشورهای عضو سازمان ملل می خواهیم که پیشنهادات زیر را در جریان سومین گزارش دوره ای سازمان ملل از افغانستان ارائه دهند:

- تمام کسانی که به دلیل فعالیت حقوق بشری یا ارتباط با دولت پیشین به گونه خودسرانه بازداشت شده اند را آزاد کنید.
- بررسی تمامی قضایای شکنجه، قتل های فراقانونی و ناپدیدسازی اجباری
- حمایت از وکلا، به ویژه آنان که از مدافعان حقوق بشر و قربانیان شکنجه و دیگر بدرفتاری ها دفاع می کنند
- تلاش برای ایجاد یک چارچوب روشن و شفاف قانونی که به معیارهای بین المللی حقوق بشر احترام می گذارد و حصول اطمینان از همسویی قوانین با حقوق فردی به ویژه حقوق زنان و اقلیت ها
- حصول اطمینان از بی طرفی و مستقل بودن سیستم قضایی و مقرر کردن قضات واجد شرایط و متخصصان حقوقی
- کسب اطمینان از دسترسی به وکلای مستقل برای بازداشت شدگان و قربانیان شکنجه برای تضمین حق محاکمه عادلانه
- همکاری با سازمان های بین المللی مانند سازمان ملل و سازمان های بشردوستانه برای تسهیل دسترسی به مأموریت های نظارت، گزارش دهی و حقیقت یابی. اجازه تحقیقات بین المللی در موارد ادعا شده نقض حقوق بشر
- ایجاد یک سازمان مجری قانون، سازگار با استانداردهای بین المللی که قادر به تحقیق در مورد جنایات عادی، خشونت در برابر زنان و جنایات مقامات دولت باشد
- احترام به وعده های عفو و آستی و کسب اطمینان از این که مقامات دولت پیشین، نیروهای امنیتی و افراد دیگری که جرمی مرتکب نشده اند محافظت می شوند و اجازه ادغام دوباره در جامعه را دارند
- حمایت و ترویج برابری جنسیتی از طریق اجازه دادن به مشارکت زنان در تمام جنبه های زندگی عمومی، از جمله سیستم حقوقی
- کسب اطمینان از دسترسی زنان به حرفه های حقوقی برای تضمین دسترسی زنان قربانی به عدالت
- مشارکت سازنده در ابتکارات صلح و آستی، حصول اطمینان از اینکه حمایت از حقوق بشر جزئی جدایی ناپذیر از هر پروسه صلح است. ترویج گفتمان با صداهای مختلف، از جمله صدای زنان و اقلیت ها
- بهبود وضعیت زندان ها و بازداشتگاه ها از طریق رسیدگی به ازدحام بیش از حد، تامین امکانات کافی و جلوگیری از آزار و اذیت بازداشت شدگان. اجازه نظارت مستقل بر امکانات بازداشتگاه ها